

|                                   |                                         |
|-----------------------------------|-----------------------------------------|
| <i>Rodzaj dokumentu:</i>          | <b>Zasady oceniania rozwiązań zadań</b> |
| <i>Egzamin:</i>                   | <b>Egzamin ósmoklasisty</b>             |
| <i>Przedmiot:</i>                 | <b>Język polski</b>                     |
| <i>Formy arkusza:</i>             | OPOP-800-2605                           |
| <i>Termin egzaminu:</i>           | 11 maja 2026 r.                         |
| <i>Data publikacji dokumentu:</i> | 19 czerwca 2026 r.                      |

**Uwagi.**

- Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne, spełniające warunki zadania.
- Błąd rzeczowy dotyczący lektur obowiązkowych skutkuje przyznaniem 0 punktów.

**Zadanie 1. (0–1)**

| Wymagania określone w podstawie programowej <sup>1</sup>                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wymagania ogólne                                                                                                                                                                    | Wymagania szczegółowe                                                                                                                                                                                           |
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. | <b>Klasy VII i VIII</b><br>2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].<br><b>Klasy IV–VI</b><br>Lektura obowiązkowa:<br>Jan Brzechwa, <i>Akademia Pana Kleksa</i> . |

**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie**

FAŁSZ

**Zadanie 2. (0–1)**

| Wymagania ogólne                                                                                                                                                                    | Wymagania szczegółowe                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. | <b>Klasy VII i VIII</b><br>2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].<br><b>Klasy IV–VI</b><br>Lektura obowiązkowa:<br>Jan Brzechwa, <i>Akademia Pana Kleksa</i> . |

**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie**

C

<sup>1</sup> Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2024 r. poz. 996).

**Zadanie 3. (0–1)**

| <b>Wymagania ogólne</b>                                                                                                                                                             | <b>Wymagania szczegółowe</b>                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. | <b>Klasy VII i VIII</b><br>2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].<br><b>Klasy IV–VI</b><br>Lektura obowiązkowa:<br>Jan Brzechwa, <i>Akademia Pana Kleksa</i> . |

**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie**

B

**Zadanie 4. (0–1)**

| <b>Wymagania ogólne</b>                                                                                                                                                             | <b>Wymagania szczegółowe</b>                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. | <b>Klasy VII i VIII</b><br>2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].<br><b>Klasy IV–VI</b><br>Lektura obowiązkowa:<br>Jan Brzechwa, <i>Akademia Pana Kleksa</i> . |

**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

**Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt***Chłopcy, których imię rozpoczyna się na literę A.***Przykładowa odpowiedź oceniona na 0 punktów***Tylko chłopcy.***Zadanie 5. (0–1)**

| <b>Wymaganie ogólne</b>                                                                                           | <b>Wymaganie szczegółowe</b>                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| II. Kształcenie językowe.<br>2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych [...]. | <b>Klasy IV–VI</b><br>2. Zróżnicowanie języka. Uczeń:<br>4) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi [...]. |

### Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

### Rozwiązanie

B

#### Zadanie 6. (0–1)

| Wymagania ogólne                                                                                                                                                                    | Wymagania szczegółowe                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. | <b>Klasy VII i VIII</b><br>2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].<br><b>Klasy IV–VI</b><br>Lektura obowiązkowa:<br>Jan Brzechwa, <i>Akademia Pana Kleksa</i> . |

### Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

### Przykładowe odpowiedzi ocenione na 1 punkt

- Bohater: *Adam Niezgódka*

Uzasadnienie: *Adaś miał rude włosy i od razu zwracał na siebie uwagę.*

- Bohater: *Adaś*

Uzasadnienie: *Chłopiec miał rude włosy.*

### Przykładowe odpowiedzi ocenione na 0 punktów

- Bohater: *Adaś*

Uzasadnienie: *Adaś był jego ulubionym uczniem.*

- Bohater: *Adam*

Uzasadnienie: *Adam miał imię na literę A.*

#### Zadanie 7. (0–2)

| Wymagania ogólne                                                                                                                                                                                | Wymaganie szczegółowe |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...]. | Lektury obowiązkowe.  |

### Zasady oceniania

2 pkt – podanie bohatera i celu wyprawy.

1 pkt – podanie bohatera.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Przykładowe odpowiedzi ocenione na 2 punkty**

- Bohater lektury obowiązkowej: *Mały Książę*

Cel wyprawy: *Chciał znaleźć przyjaciela.*

- Bohater lektury obowiązkowej: *Latarnik*

Cel wyprawy: *Szukał pracy.*

**Zadanie 8. (0–2)**

| Wymagania ogólne                                                                                                                                                                           | Wymaganie szczegółowe                                                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury [...] światowej [...]. | <b>Klasy VII i VIII</b><br>Lektura obowiązkowa:<br>Charles Dickens, <i>Opowieść wigilijna</i> . |

**8.1. (0–1)**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie**

„Opowieść wigilijna”

**8.2. (0–1)**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Przykładowe odpowiedzi ocenione na 1 punkt**

- *Scrooge znalazł się w przeszłości i przyszłości dzięki duchom.*
- *Spotkał się ze zmarłym Marleyem.*

**Przykładowa odpowiedź oceniona na 0 punktów**

*Długo pracował w Świątka.*

**Zadanie 9. (0–1)**

| Wymaganie ogólne                                                                                                  | Wymaganie szczegółowe                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| II. Kształcenie językowe.<br>2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych [...]. | <b>Klasy IV–VI</b><br>1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń:<br>1) rozpoznaje w wypowiedziach części mowy ([...] zaimek [...]) [...]. |

**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie**

PRAWDA

### Zadanie 10. (0–3)

| Wymagania ogólne                                                                                                              | Wymagania szczegółowe                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| II. Kształcenie językowe.<br>5. Kształcenie umiejętności poprawnego [...] pisania zgodnego z zasadami [...] pisowni polskiej. | <b>Klasy IV–VI</b><br>4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:<br>1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym [...];<br>2) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...]. |
| III. Tworzenie wypowiedzi.<br>1. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi [...] pisemnych.   | <b>Klasy IV–VI</b><br>2. Mówienie i pisanie. Uczeń:<br>1) tworzy spójne wypowiedzi w formach gatunkowych: [...] zaproszenie [...].                                       |

### Zasady oceniania

#### Treść i forma:

|       |                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2 pkt | treść zgodna z poleceniem, uwzględnionych 5 elementów dotyczących formy: kto zaprasza? kogo zaprasza? na co zaprasza? kiedy się odbywa? gdzie się odbywa?                                                                                |
| 1 pkt | treść zgodna z poleceniem, uwzględnione 4 elementy dotyczące formy: kto zaprasza? ORAZ/ALBO kogo zaprasza? ORAZ/ALBO na co zaprasza? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa?                                             |
| 0 pkt | treść niezgodna z poleceniem ALBO treść zgodna z poleceniem, ale uwzględnione tylko 3 elementy dotyczące formy: kto zaprasza? ORAZ/ALBO kogo zaprasza? ORAZ/ALBO na co zaprasza? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa? |

#### Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna:

1 pkt – łącznie nie więcej niż trzy błędy (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne).

0 pkt – łącznie cztery lub więcej błędów (językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych).

*Uwaga. Kategorie „Treść i forma” oraz „Poprawność językowa” oceniamy rozłącznie.*

#### **Przykładowa odpowiedź oceniona na 3 punkty**

*Samorząd szkolny serdecznie zaprasza wszystkich uczniów klas ósmych na film pt. „Akademia Pana Kleksa”. Projekcja filmu odbędzie się 25 maja 2026 roku, w godzinach 17:00–19:00, w sali gimnastycznej Szkole Podstawowej nr 112 w Poznaniu.*

*Liczymy na Wasze przybycie!  
Samorząd szkolny*

**Zadanie 11. (0–1)**

| <b>Wymaganie ogólne</b>                                                                                                 | <b>Wymaganie szczegółowe</b>                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury. | <b>Klasy VII i VIII</b><br>2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]. |

**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie**

A

**Zadanie 12. (0–1)**

| <b>Wymaganie ogólne</b>                                                                                                 | <b>Wymaganie szczegółowe</b>                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury. | <b>Klasy VII i VIII</b><br>2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]. |

**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt***Placki antyczne często się przypalały i były czarne jak smoła.***Zadanie 13. (0–1)**

| <b>Wymaganie ogólne</b>                                                                                                 | <b>Wymaganie szczegółowe</b>                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury. | <b>Klasy VII i VIII</b><br>2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]. |

**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Przykładowe odpowiedzi ocenione na 1 punkt**

- *Docenili, gdy do placków zaczęto dodawać sos pomidorowy.*
- *Ludzie zaczęli jeść pizzę, bo dodano nowy składnik – sos.*

**Przykładowa odpowiedź oceniona na 0 punktów***Docenili ją zamożni ludzie, bo jej smak zmienił się na lepsze.*

#### Zadanie 14. (0–1)

| Wymaganie ogólne                                                                                                        | Wymaganie szczegółowe                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury. | <b>Klasy VII i VIII</b><br>2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]. |

#### Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

#### Rozwiązanie

PRAWDA

#### Zadanie 15. (0–1)

| Wymaganie ogólne                                                                                                        | Wymaganie szczegółowe                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury. | <b>Klasy VII i VIII</b><br>2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]. |

#### Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

#### Rozwiązanie

C

#### Zadanie 16. (0–1)

| Wymaganie ogólne                                                                                                        | Wymaganie szczegółowe                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury. | <b>Klasy VII i VIII</b><br>2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]. |

#### Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

#### Rozwiązanie

FAŁSZ

**Zadanie 17. (0–1)**

| <b>Wymaganie ogólne</b>                                                                                                 | <b>Wymaganie szczegółowe</b>                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury. | <b>Klasy VII i VIII</b><br>2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]. |

**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie**

B

**Zadanie 18. (0–1)**

| <b>Wymaganie ogólne</b>                                                                                                 | <b>Wymaganie szczegółowe</b>                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury. | <b>Klasy IV–VI</b><br>2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>6) odróżnia informacje o faktach od opinii. |

**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie**

A

**Zadanie 19. (0–1)**

| <b>Wymaganie ogólne</b>                                                                                           | <b>Wymaganie szczegółowe</b>                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| II. Kształcenie językowe.<br>2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych [...]. | <b>Klasy IV–VI</b><br>1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń:<br>8) nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach ([...] dopełnienie [...]). |

**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie**

B

## Zadanie 20. (0–2)

| Wymagania ogólne                                                                                                                                                                                   | Wymagania szczegółowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury.<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...]. | <b>Klasy IV–VI</b><br>2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>12) dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny [...].<br><b>Klasy VII i VIII</b><br>Lektury obowiązkowe:<br>Henryk Sienkiewicz, <i>Latarnik</i> ,<br>Antoine de Saint-Exupéry, <i>Mały Książę</i> ,<br>Aleksander Fredro, <i>Zemsta</i> ,<br>Juliusz Słowacki, <i>Balladyna</i> . |

### Zasady oceniania

2 pkt – podanie tytułu lektury obowiązkowej i wyjaśnienie, w jaki sposób dwa wybrane elementy graficzne łączą się z treścią wskazanej lektury.

1 pkt – podanie tytułu lektury obowiązkowej i wyjaśnienie, w jaki sposób jeden wybrany element graficzny łączy się z treścią wskazanej lektury.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

### Przykładowe odpowiedzi ocenione na 2 punkty

Tytuł lektury obowiązkowej: „*Latarnik*”

- Element graficzny 1.: *latarnia*

Wyjaśnienie: *Było to miejsce pracy Skawińskiego.*

- Element 2.: *książka*

Wyjaśnienie: *Nawiązanie do sytuacji, kiedy Skawiński zaczytał się w utworze „Pan Tadeusz” i dlatego nie zapalił latarni.*

Tytuł lektury obowiązkowej: „*Mały Książę*”

- Element graficzny 1.: *słoń połknięty przez węża*

Wyjaśnienie: *Na początku utworu narrator opowiada o tym, że w dzieciństwie był pomysłowym i kreatywnym dzieckiem. Dorośli jednak nie doceniali jego wyobraźni, na rysunku namalowanym przez chłopca widzieli zwyczajny kapelusz zamiast słońa połkniętego przez węża.*

- Element graficzny 2.: *samolot*

Wyjaśnienie: *Pilot poznał Małego Księcia po awaryjnym lądowaniu swoim samolotem na pustyni.*

Tytuł lektury obowiązkowej: „*Zemsta*”

- Element graficzny 1.: *krokodyl*

Wyjaśnienie: *Klara zażądała od Papkina, aby podarował jej krokodyla jako dowód swojej miłości.*

- Element graficzny 2.: *motyle*

Wyjaśnienie: *Papkin posiadał kolekcję motyli, którą zapisał Klarze w testamencie.*

Tytuł lektury obowiązkowej: „Balladyna”

- Element graficzny 1.: korona

Wyjaśnienie: *Balladyna chciała zostać królową i aby zdobyć koronę, popełniała zbrodnie.*

- Element graficzny 2.: piorun

Wyjaśnienie: *W zakończeniu utworu, podczas burzy, piorun uderza w Balladynę i bohaterka ginie.*

## ZASADY OCENIANIA WYPRACOWAŃ

1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, egzaminator oceni ją na 0 punktów. Nie sprawdza i nie zaznacza żadnych błędów w pracy. Egzaminator umieszcza dopisek – „Praca nie na temat”.
2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź egzaminator przyzna 0 punktów.
3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, egzaminator oceni ją na 0 punktów.
4. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 punktów w każdym kryterium.
5. Funkcjonalność wykorzystania w wypracowaniu utworu literackiego nie oznacza konieczności omówienia przez zdającego wszystkich elementów fabuły, sensów utworu istotnych (z punktu widzenia egzaminatora) ze względu na zagadnienie sformułowane w temacie. Należy jednak pamiętać, że samo przywołanie imienia bohatera literackiego nie jest funkcjonalnym wykorzystaniem utworu.
6. Za utwór literacki w wypracowaniu nie uznaje się: powieści obrazkowej, mangi, scenariusza filmowego, gry komputerowej.
7. Jeżeli wypowiedź zawiera 50 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *Realizacja tematu wypowiedzi*, *Elementy twórcze / Elementy retoryczne* oraz *Kompetencje literackie i kulturowe*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 punktów.
8. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas egzamin z języka polskiego, w przypadku takiego ucznia, zostanie unieważniony.
9. W ocenie wypowiedzi uczniów, którym przyznano dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty* w danym roku szkolnym, stosuje się szczegółowe zasady oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego uwzględniające specyficzne trudności w uczeniu się.
10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem albo wypowiedzi aprobujących nieetyczne postępowanie bohatera. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

*Uwaga. Liczone są wszystkie wyrazy: samodzielne i niesamodzielne.*

### Zadanie 21. (0–20)

Dokładnie przeczytaj każdy z podanych tematów.

#### Pamiętaj!

- Musisz napisać wypracowanie tylko na jeden z podanych tematów: na temat 1. albo na temat 2.
- W swojej pracy koniecznie odwołaj się do **wybranej lektury obowiązkowej**. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronach 3 i 4 tego arkusza egzaminacyjnego.
- **Pisz zgodnie z tematem i planem.**
- Twoja praca powinna liczyć **co najmniej 60 wyrazów**.
- Pamiętaj, że w swojej wypowiedzi nie możesz używać brzydkich wyrazów ani nikogo obrażać. Nie możesz też pochwalać złego postępowania bohaterów.

### WYPACOWANIE O CHARAKTERZE ARGUMENTACYJNYM

#### Temat 1.

Napisz **rozprawkę**, w której udowodnisz, że przygody pozwalają nam w zdobywaniu nowych doświadczeń. W swoich rozważaniach odnieś się do sytuacji opisanej w wybranej lekturze obowiązkowej.

Pisz zgodnie z planem:

- we wstępie przedstaw swoje stanowisko na ten temat,
- w rozwinięciu uzasadnij, dlaczego tak uważasz, i swoje uzasadnienie potwierdź przykładem z wybranej lektury obowiązkowej,
- w zakończeniu napisz wniosek, jaki wynika z całej Twojej wypowiedzi.

#### Uwagi.

- *Argumentowanie nie polega na streszczaniu utworów.*
- *Argumentacja musi być zgodna z poleceniem i wybraną lekturą obowiązkową.*

| Wymagania ogólne                                                                                                                                                                                                                                                                          | Wymagania szczegółowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...].<br>3. Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej [...]. | <b>Klasy VII i VIII</b><br>1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:<br>7) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji;<br>9) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi;<br>10) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty [...].<br>Zna lektury obowiązkowe. |
| II. Kształcenie językowe.<br>2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie                                                                                                                                                                | <b>Klasy IV–VI</b><br>4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:<br>1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym [...];                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| odpowiedzialności za własne zachowania językowe.                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 2) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...].<br><b>Klasy VII i VIII</b><br>3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:<br>2) rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| III. Tworzenie wypowiedzi.<br>1. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi [...] pisemnych.<br>4. Rozwijanie umiejętności stosowania środków stylistycznych i dbałości o estetykę tekstu oraz umiejętności organizacji tekstu.<br>5. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania [...]. | <b>Klasy VII i VIII</b><br>1. Elementy retoryki. Uczeń:<br>1) funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę;<br>2) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi [...];<br>3) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych;<br>4) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki [...];<br>5) odróżnia przykład od argumentu;<br>6) przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego;<br>7) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie.<br>2. Mówienie i pisanie. Uczeń:<br>1) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] rozprawka [...]. |

## Zasady oceniania

### 1. Realizacja tematu wypowiedzi

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu
- w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu
- wypowiedź jest w całości na temat.

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu.</li> <li>• Wszystkie pozostałe elementy polecenia i wszystkie wymagane punkty planu wypowiedzi zostały uwzględnione.</li> <li>• Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.</li> </ul> |
| <b>1 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu.</li> <li>• Nieuwzględniony jeden element polecenia ORAZ/LUB punkt planu (inny niż forma). ORAZ/LUB</li> <li>• W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.</li> </ul>     |
| <b>0 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO</li> <li>• Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).</li> </ul>                                                                                                      |

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

## 2. Elementy retoryczne

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- argumentacja w pracy jest wnikliwa
- argumenty są poparte właściwymi przykładami
- argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, np. są przedstawione od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument – kontrargument.

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>5 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Poglobiona argumentacja.</li> <li>• Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej.</li> <li>• Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.</li> </ul> |
| <b>4 pkt</b> | Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>3 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości.</li> <li>• Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej.</li> <li>• Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.</li> </ul>                |
| <b>2 pkt</b> | Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>1 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Podjęta próba argumentowania.</li> <li>• Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.</li> </ul>                                                                                                            |
| <b>0 pkt</b> | Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.                                                                                                                                                                                                                                                  |

## 3. Kompetencje literackie i kulturowe

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze
- uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).</li> <li>• Dopuszczalny 1 błąd rzeczowy.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>1 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).</li> </ul> <p>ALBO</p> <p>Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).</p> <p>ALBO</p> <p>Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Dopuszczalne 2 błędy rzeczowe.</li> </ul> |
| <b>0 pkt</b> | Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

## 4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny
- wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu
- wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli
- wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi.</li> <li>Graficznie wyodrębnione akapity.</li> <li>Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.</li> </ul> |
| <b>1 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi.</li> <li>Graficznie wyodrębnione akapity.</li> <li>Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.</li> </ul>                                    |
| <b>0 pkt</b> | Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.                                                                                                                                                                                            |

## 5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej
- styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

|              |                                                                                                                                                                          |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi.</li> <li>Dopuszczalna 1 usterka w odpowiedniości oraz/lub jednolitości stylu.</li> </ul> |
| <b>1 pkt</b> | Dopuszczalne 2-3 usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.                                                                                                   |
| <b>0 pkt</b> | Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.                                                                                                                          |

## 6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in.:

- czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych
- czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

W ocenie należy również uwzględnić liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Oceniając język wypowiedzi, należy najpierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustala się na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

| Poprawność środków<br>Zakres środków                                                                        | 1–6 błędów<br>językowych | 7–9 błędów<br>językowych | 10–13 błędów<br>językowych | 14 lub więcej<br>błędów<br>językowych |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|----------------------------|---------------------------------------|
| Odpowiedni zakres<br>środków językowych, tzn.<br>leksyka stosowna /<br>odpowiednia do realizacji<br>tematu. | 4 pkt                    | 3 pkt                    | 2 pkt                      | 1 pkt                                 |
| Wąski zakres środków<br>językowych, tzn.<br>ograniczone leksyka,<br>utrudniająca realizację<br>tematu.      | 3 pkt                    | 2 pkt                    | 1 pkt                      | 0 pkt                                 |

Przykładowo, za wypowiedź, w której uczeń użył odpowiedniego zakresu środków językowych i popełnił 8 błędów językowych, egzaminator przyzna 3 pkt w tym kryterium.

## 7. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

|              |                                       |
|--------------|---------------------------------------|
| <b>2 pkt</b> | Nie więcej niż 2 błędy ortograficzne. |
| <b>1 pkt</b> | 3–4 błędy ortograficzne.              |
| <b>0 pkt</b> | 5 lub więcej błędów ortograficznych.  |

## 8. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

|              |                                           |
|--------------|-------------------------------------------|
| <b>1 pkt</b> | Nie więcej niż 9 błędów interpunkcyjnych. |
| <b>0 pkt</b> | 10 lub więcej błędów interpunkcyjnych.    |

## WYPRAWOWANIE O CHARAKTERZE TWÓRCZYM

### Temat 2.

**Napisz opowiadanie o wymyślonej przygodzie, która wydarzyła się w szkole. W tej przygodzie wziął udział bohater wybranej lektury obowiązkowej.**

Pisz zgodnie z planem:

- we wstępie przedstaw bohatera lektury obowiązkowej,
- w rozwinięciu przedstaw i opisz przygodę w szkole; w tej przygodzie udział wziął bohater lektury obowiązkowej przedstawiony przez Ciebie,
- wprowadź co najmniej pięć elementów spośród podanych: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, moment najwyższego napięcia, dialog, monolog, wspomnienie przeszłości,
- w zakończeniu podsumuj swoją wypowiedź.

| Wymagania ogólne                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Wymagania szczegółowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].</p> <p>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...].</p> <p>3. Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej [...].</p> | <p><b>Klasy VII i VIII</b></p> <p>1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:</p> <p>7) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji;</p> <p>9) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi;</p> <p>10) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty [...].</p> <p>Zna lektury obowiązkowe.</p>                                                                                                                                                         |
| <p>II. Kształcenie językowe.</p> <p>2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe.</p>                                                                                                                       | <p><b>Klasy IV–VI</b></p> <p>4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:</p> <p>1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym [...];</p> <p>7) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...].</p> <p><b>Klasy VII i VIII</b></p> <p>3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:</p> <p>2) rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich.</p>                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p>III. Tworzenie wypowiedzi.</p> <p>1. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi [...] pisemnych.</p> <p>4. Rozwijanie umiejętności stosowania środków stylistycznych i dbałości o estetykę tekstu oraz umiejętności organizacji tekstu.</p>                                | <p><b>Klasy IV–VI</b></p> <p>2. Mówienie i pisanie. Uczeń:</p> <p>1) tworzy spójne wypowiedzi w formach gatunkowych: [...] opowiadanie (twórcze [...]) [...];</p> <p>6) tworzy opowiadania związane z treścią utworu [...].</p> <p><b>Klasy VII i VIII</b></p> <p>1. Elementy retoryki. Uczeń:</p> <p>2) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi [...];</p> <p>3) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych.</p> |

## Zasady oceniania

### 1. Realizacja tematu wypowiedzi

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu
- w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu
- wypowiedź jest w całości na temat.

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu.</li> <li>• Wszystkie pozostałe elementy polecenia i wszystkie wymagane punkty planu wypowiedzi zostały uwzględnione.</li> <li>• Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.</li> </ul> |
| <b>1 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu.</li> <li>• Nieuwzględniony jeden element polecenia ORAZ/LUB punkt planu (inny niż forma). ORAZ/LUB</li> <li>• W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.</li> </ul>     |
| <b>0 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO</li> <li>• Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).</li> </ul>                                                                                                      |

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

### 2. Elementy twórcze

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- narracja w opowiadaniu jest konsekwentnie prowadzona
- wydarzenia są logicznie ułożone
- fabuła jest urozmaicona, np. czy zawiera elementy typowe dla opowiadania, takie jak zwroty akcji, dialog, podsumowanie
- lektura wskazana w poleceniu została wykorzystana pobieżnie, czy w sposób ciekawy i twórczy.

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>5 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Funkcjonalna narracja.</li> <li>• Logiczny układ zdarzeń.</li> <li>• Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 5 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, podsumowanie, moment najwyższego napięcia, dialog, monolog, wspomnienie przeszłości.</li> <li>• Twórcze wykorzystanie treści lektury.</li> </ul> |
| <b>4 pkt</b> | Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>3 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Funkcjonalna narracja.</li> <li>• Logiczny układ zdarzeń.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|              | <ul style="list-style-type: none"> <li>Prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, podsumowanie, moment najwyższego napięcia, dialog, monolog, wspomnienie przeszłości.</li> </ul> |
| <b>2 pkt</b> | Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>1 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Narracja częściowo funkcjonalna.</li> <li>Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń.</li> <li>Prosta fabuła.</li> </ul>                                                                                                                                        |
| <b>0 pkt</b> | Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.                                                                                                                                                                                                                                         |

### 3. Kompetencje literackie i kulturowe

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze
- uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).</li> <li>Dopuszczalny 1 błąd rzeczowy.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>1 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).</li> </ul> <p>ALBO</p> <p>Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).</p> <p>ALBO</p> <p>Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Dopuszczalne 2 błędy rzeczowe.</li> </ul> |
| <b>0 pkt</b> | Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

## 4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny
- wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu
- wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli
- wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi.</li> <li>• Graficznie wyodrębnione akapity.</li> <li>• Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.</li> </ul> |
| <b>1 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi.</li> <li>• Graficznie wyodrębnione akapity.</li> <li>• Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.</li> </ul>                                    |
| <b>0 pkt</b> | Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.                                                                                                                                                                                                  |

## 5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej
- styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

|              |                                                                                                                                                                              |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 pkt</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi.</li> <li>• Dopuszczalna 1 usterka w odpowiedniości oraz/lub jednolitości stylu.</li> </ul> |
| <b>1 pkt</b> | Dopuszczalne 2-3 usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.                                                                                                       |
| <b>0 pkt</b> | Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.                                                                                                                              |

## 6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in.:

- czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych
- czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

W ocenie należy również uwzględnić liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Oceniając język wypowiedzi, należy najpierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustala się na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

| Poprawność środków<br>Zakres środków                                                            | 1–6 błędów<br>językowych | 7–9 błędów<br>językowych | 10–13 błędów<br>językowych | 14 lub więcej<br>błędów<br>językowych |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|----------------------------|---------------------------------------|
| Odpowiedni zakres środków językowych, tzn. leksyka stosowna / odpowiednia do realizacji tematu. | 4 pkt                    | 3 pkt                    | 2 pkt                      | 1 pkt                                 |
| Wąski zakres środków językowych, tzn. ograniczone leksyka, utrudniająca realizację tematu.      | 3 pkt                    | 2 pkt                    | 1 pkt                      | 0 pkt                                 |

Przykładowo, za wypowiedź, w której uczeń użył odpowiedniego zakresu środków językowych i popełnił 8 błędów językowych, egzaminator przyzna 3 pkt w tym kryterium.

## 7. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

|              |                                       |
|--------------|---------------------------------------|
| <b>2 pkt</b> | Nie więcej niż 2 błędy ortograficzne. |
| <b>1 pkt</b> | 3–4 błędy ortograficzne.              |
| <b>0 pkt</b> | 5 lub więcej błędów ortograficznych.  |

## 8. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

|              |                                           |
|--------------|-------------------------------------------|
| <b>1 pkt</b> | Nie więcej niż 9 błędów interpunkcyjnych. |
| <b>0 pkt</b> | 10 lub więcej błędów interpunkcyjnych.    |

## 1. OCENA POPRAWNOŚCI ORTOGRAFICZNEJ

W latach 2026–2030 poprawne jest stosowanie przez zdającego zarówno pisowni zgodnej z zasadami ortografii obowiązującymi do 31 grudnia 2025 r., jak i pisowni zgodnej z zasadami wprowadzonymi od 1 stycznia 2026 r. Zdający zachowa poprawność pisowni, jeżeli wybierze jedną z norm dla pisowni określonego wyrazu i będzie stosował ją konsekwentnie w całym tekście. Egzaminator zaznaczy błąd ortograficzny tylko wtedy, gdy w tej samej pracy ten sam wyraz zostanie zapisany na dwa różne sposoby (np. raz *Białostoczanin*, a raz *białostoczanin*).

### ZASADY PISOWNI POLSKIEJ ZMIENIONE OD 1 STYCZNIA 2026 ROKU

| Lp.                          | Zasada pisowni polskiej od 1.01.2026 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Przykłady                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>WIELKIE I MAŁE LITERY</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 1.                           | <b>W zakresie użycia wielkich liter w nazwach własnych:</b>                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                      |
| a)                           | <b>w nazwach komet</b> wprowadzenie zapisu wszystkich członów <b>wielką literą</b>                                                                                                                                                                                                                                       | <i>Kometa Halleya, Kometa Enckego</i>                                                                                                                                                                                                                |
| b)                           | <b>w nazwach obiektów przestrzeni publicznej</b> wprowadzenie pisowni <b>wielką literą</b> stojącego na początku wyrazu <i>aleja, brama, bulwar, osiedle, plac, park, kopiec, kościół, klasztor, pałac, willa, zamek, most, molo, pomnik, cmentarz</i> (przy utrzymaniu pisowni <b>małą literą</b> wyrazu <i>ulica</i> ) | <i>ulica Józefa Piłsudskiego<br/>Aleja Róż, Brama Warszawska,<br/>Plac Zbawiciela, Park Kościuszki,<br/>Kopiec Wandy, Kościół Mariacki,<br/>Pałac Staszica, Zamek Książ,<br/>Most Poniatowskiego,<br/>Pomnik Ofiar Getta,<br/>Cmentarz Rakowicki</i> |
| c)                           | wprowadzenie pisowni <b>wielką literą</b> wszystkich członów (oprócz przyimków i spójników oraz wyrażen typu <i>imienia</i> ) <b>w wielowyrazowych nazwach lokali usługowych i gastronomicznych oraz instytucji kultury</b>                                                                                              | <i>Kawiarnia Literacka, Kino Charlie,<br/>Apteka pod Orłem, Hotel pod Różą, Zjazd u Kmicica,<br/>Pierogarnia Krakowiacy,<br/>Teatr Wielki</i>                                                                                                        |
|                              | <b>Uwaga!</b> Jeśli wyrazy <i>bar, apteka, hotel</i> uznaje się za określenia rodzajowe, można je zapisywać małą literą.                                                                                                                                                                                                 | <i>bar Flisak, apteka Pod Orłem</i>                                                                                                                                                                                                                  |
| d)                           | wprowadzenie pisowni <b>wielką literą</b> wszystkich członów (oprócz przyimków i spójników oraz wyrazów typu <i>imienia</i> ) <b>w nazwach orderów, medali, odznaczeń, nagród i tytułów honorowych.</b>                                                                                                                  | <i>Nagroda Nobla, Nagroda Artystyczna Miasta Lublin, Nagroda Rektora za Wybitne Osiągnięcia Naukowe, Ambasador Polshczyzny, Nagroda im. Jana Karaskiego i Poli Nireńskie</i>                                                                         |
|                              | <b>Uwaga!</b> Jeśli wyrazy typu: <i>medal, nagroda, odznaka</i> uznaje się za określenia rodzajowe, które poprzedzają nazwę własną, można je zapisywać małą literą.                                                                                                                                                      | <i>nagrada Polskie Noble,<br/>medal Za Zasługi dla Pożarnictwa</i>                                                                                                                                                                                   |

|                                     |                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2.                                  | Wprowadzenie pisowni <b>wielką literą nazw mieszkańców miast i ich dzielnic, osiedli i wsi.</b>                                                                                                                                                              | <i>Warszawianin, Zgierzanin, Ochocianka, Mokotowianin</i>                                                                                                   |
|                                     | <b>Uwaga!</b> Dopuszczenie alternatywnego zapisu (małą lub wielką literą) nieoficjalnych nazw etnicznych.                                                                                                                                                    | <i>kitajec lub Kitajec, jugol lub Jugol, angol lub Angol, żabojad lub Żabojad, szkop lub Szkop, makaroniarz lub Makaroniarz</i>                             |
| 3.                                  | Wprowadzenie pisowni <b>wielką literą</b> nie tylko <b>nazw firm, marek i modeli wyrobów przemysłowych</b> , lecz także <b>pojedynczych egzemplarzy tych wyrobów.</b>                                                                                        | <i>samochód marki Ford, pod oknem zaparkował czerwony Ford</i>                                                                                              |
| 4.                                  | Ujednolicenie zapisu ( <b>małą literą</b> ) <b>przymiotników tworzonych od nazw osobowych</b> , bez względu na to, czy ich interpretacja jest dzierżawcza (odpowiadają na <b>pytanie czyj?</b> ), czy też jakościowa (odpowiadają na <b>pytanie jaki?</b> ). | <i>dramat szekspirowski, epoka zygmuntońska, koncert chopinowski, koncepcja kartezjańska, filozofia sokratejska, dialogi platońskie, wiersz miłoszowski</i> |
|                                     | <b>Uwaga!</b> Przymiotniki tworzone od imion (rzadziej od nazwisk) zakończone na <b>-owy, -in (-yn), -ów</b> będą mogły być zapisywane <b>małą lub wielką literą.</b>                                                                                        | <i>poezja miłoszowska lub poezja Miłoszowska, zosina lalka lub Zosina lalka, jacków dom lub Jacków dom</i>                                                  |
| <b>PISOWNIA ŁĄCZNA I ROZDZIELNA</b> |                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                             |
| 5.                                  | Wprowadzenie <b>rozdzielnej</b> pisowni <b>częstek -bym, -byś, -by, -byśmy, -byście ze spójnikami.</b>                                                                                                                                                       | <i>Zastanawiam się, czy by nie pojechać w góry.</i>                                                                                                         |
| 6.                                  | Ustanowienie pisowni <b>łącznej nie- z imiesłowami odmiennymi</b> (bez względu na interpretację znaczeniową: czasownikową lub przymiotnikową), tj. zniesienie wyjątku zezwalającego na „świadomą pisownię rozdzielną”.                                       | <i>niemający, nieprzytomny</i>                                                                                                                              |
| 7.                                  | Wprowadzenie <b>łącznej pisowni członu pół-</b> w wyrażeniach określających jedno pojęcie oraz <b>pisowni z łącznikiem</b> w połączeniu typu: <i>pół-Polka, pół-Francuzka</i> (odniesionym do osoby będącej w połowie Polką, w połowie Francuzką).           | <i>półżartem, półserio; półzabawa, półnauka; półspał, półczuwał</i><br><br><i>pół-Polka, pół-Francuzka</i>                                                  |
| 8.                                  | Wprowadzenie <b>jednolitej łącznej pisowni częstek niby-, quasi-</b> z wyrazami zapisywanymi <b>małą literą</b> przy zachowaniu <b>pisowni z łącznikiem</b> przed wyrazami zapisywanymi <b>wielką literą.</b>                                                | <i>nibyartysta, nibyromantycznie; quasiopiekun, quasinauka, quasipostępowy</i><br><br><i>niby-Polak, quasi-Anglia</i>                                       |
| 9.                                  | Wprowadzenie <b>łącznej</b> pisowni <b>nie- z przymiotnikami i przysłówkami odprzymiotnikowymi</b> bez względu na                                                                                                                                            | <i>niemiły, niemilszy, nienajmilszy; nielepiej, nieprędzej, nienajlepiej, nienajstaranniej</i>                                                              |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                            |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | kategorię stopnia, a więc także w stopniu wyższym i najwyższym.                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                            |
| 10. | <b>W zakresie pisowni prefiksów:</b>                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                            |
| a)  | uzupełnienie reguły ogólnej: w języku polskim <b>przedrostki</b> – rodzime i obce – pisze się łącznie z wyrazami zapisywanymi małą literą. Jeśli <b>wyraz zaczyna się od wielkiej litery, możliwa jest pisownia z łącznikiem lub rozdzielna</b> | <i>super-Europejczyk</i><br>albo<br><i>super Europejczyk</i>                                                                               |
| b)  | dopuszczenie <b>rozdzielnej</b> pisowni z wyrazami zapisywanymi małą literą <b>częstek</b> takich jak <b>super-, ekstra-, eko-, wege-, mini-, maxi-, midi-, mega-, makro-</b> , które mogą występować również jako samodzielne wyrazy.          | <i>miniwieża</i> lub <i>mini wieża</i><br><i>superpomysł</i> lub <i>super pomysł</i><br><i>ekstrazarobki</i> lub <i>ekstra zarobki</i>     |
| 11. | Dopuszczenie <b>w parach wyrazów równorzędnych, podobnie lub identycznie brzmiących</b> , występujących zwykle razem, trzech wersji pisowni:<br>– z łącznikiem<br>– z przecinkiem<br>– rozdzielnie.                                             | <i>tuż-tuż; trzask-prask; bij-zabij;</i><br><br><i>tuż, tuż; trzask, prask; bij, zabij;</i><br><br><i>tuż tuż; trzask prask; bij zabij</i> |

Ewa Kołodziejek, Danuta Krzyżyk, Aldona Skudrzyk, Barbara Sobczak, *Mały słownik ortograficzny. Nowe reguły pisowni 2026*, Warszawa 2025.

Rada Języka Polskiego przy Prezydium PAN, *Zasady pisowni i interpunkcji polskiej*, Warszawa 2024.